

holdet er nemlig dette, at disse Redstaber, som de stedlige Fiskere hidtil have benyttet, navnlig Kuser, baade ere de dyreste og de uiffreste Redstaber at benytte. Efter den Kilde, som jeg nævnte, koster et mindre Drivvaad af omtrent 18 Mens Længde og Sækken 8 a 10 Men, naar Fiskerne binde det selv, 50 Kr., og naar det kjøbes færdigt 110 Kr., et større Drivvaad af omtrent 28 Mens Længde med 2 Fragter i Nettet, naar de binde det selv, omtrent 100 Kr., men naar de kjøbe det, omtrent det Dobbelte, et større Strandgarn paa omtrent 200 Favnes Længde 400 Kr. og et Haandvaad af 190 Mens Længde 170 Kr. Disse Vaad binde Fiskerne, saavidt jeg veed, sjældent selv, de kjøbes i Harboøre, hvis Fiskeribefolkning har Færdighed i at binde dem. En Gjedderuse eller anden Kuse koster 20 Kr., men for at ernære sig ved Kusefiskeri maa de Vedkommende have 20 a 30 Kuser, nærmest det Sidste. Man ser altsaa, at Kuserne er dyrere end noget af de andre Redstaber, jeg nævnte. Dertil kommer endnu, at Fiskerne tage Vaaddene ud med sig, naar de skulle bruge dem, og tage dem med tilbage, naar de have brugt dem; de ere altsaa ikke udsatte for at miste dem, sætte dem til; men med Kuserne forholder det sig anderledes. De blive staaende ude og ere altsaa udsatte for at tabes ved Storm eller paa anden Maade. Navnlige er Grundisen meget farlig for dem; naar Grundisen omslutter Kusen, og denne fryser fast i Isblokken, er den redningsløst fortabt; den kan ikke hugges ud, og den gaar bort med Isen, saa snart Løveir indtræder. Efter den Kilde, jeg har nævnt, gif der i 1876 i Ulfhund 180 Kuser tabt netop paa den Maade. Man ser altsaa, at Kusefiskeriet er det kostbareste Fiskeri af alle, i det Mindste sammenlignet med Vaaddene. Der er altsaa ikke Tale om, at der er nogen Grund til mere at fastholde, at det bør beskyttes paa Vaaddenes Beføstning. Man kan heller ikke nævne, at de bruges af Smaafolk, som kun kunne bekoste billigere Redstaber, nei, de ere netop de dyreste af alle. Jeg er glad hver Gang, jeg kan være enig med det ærede Medlem for Viborg Amts 5te Valgkreds (Thorup), som ellers i Fiskerisagen har andre Anskuelser end jeg. Jeg kan ogsaa være enig med det ærede Medlem i Henseende til, at der har fundet høist uheldige Bestræbelser Sted fra Godseiernes Side for at bemægtige sig Fiskeriretten ved Kysterne. Jeg skal følge det ærede Medlems Exempel og ikke nævne Navne; men fra et stort Gods, som er meget omtalt, saae man for nogen Tid siden i Næstved Avis Numer 13 for 16 Januar 1884 — det stod ogsaa i andre Blade — en Beskjendtgjørelse, som gif ud

paa, at, efterat Fiskeriet langs Kysterne fra Hovedgaardens Marker til Matrikelnummer 10 i Knudsby var bortforpagtet til de Forpagtere, som nævnes, saa forbydes for Fremtiden alt uberettiget Fiskeri ved disse Kyster, og Overtrædelse af dette Forbud vil medføre retslig Tiltale. Det er jo klart, at der ikke tilkommer Jorddrotten eller Godseierne nogenjohelst Forret til Fiskeri ved Kysten undtagen efter nogle Retsafgjørelser, som efter min Mening vilde dele Skjæbne med flere tidligere Retsafgjørelser, naar Sagen blev paa ny procederet, undtagen Retsafgjørelsen med Henhyn til Aalegaardsretten. Alt andet Fiskeri tilkommer jo aldeles ikke Kysteierne, og vi vare saa heldige at erhverve en Dom, da en Kysteier havde søgt nogle Fiskere efter 25de Marts 1872 om Mark- og Veifred, fordi de vare traadte op paa Strandbredden. Vi fik en Høieste- retsdom af 11te Januar 1884, der stadfæstede Viborg Overretsdom af 18de Juni 1883, og i hvilken det udtales, at den Del af Strandbredden, der i Umindelighed eller dog jævnlig overfyldes af Vandet, ikke findes at kunne henregnes til vedkommende Godseiers Jorder. Der er i det Mindste derved opnaaet, at Fiskerne have Lov til at komme op paa Strandbredden, naar de ikke komme høiere, end Vandet pleier at gaa. — Hvad Aalegaardsretten angaar, da fjender man den jo saa langt tilbage, som man næsten fjender vor Lovgivning, Hundreder af Aar paa den anden Side af Christian den 5tes Lov. Men der har aldrig været Tale om, at denne Aalegaardsret var nogen Eneret for Godseierne. Det vil ses ved at følge den Maade, hvorpaa Bestemmelsen har udviklet sig, navnlig gennem forskjellige Kongers Haandsættninger, at Adelen har sikret sig Afgiftsfrihed for disse faststaaende Redstaber. Andet har der ikke været ment, og Bestemmelserne herom ere da siden gaaede over i Christian den 5tes Lov for Alle; men det var først paa et meget sent Tidspunkt, at man begyndte at rejse Spørgsmaal om, at Godseierne eller Jorddrotterne skulde have Eneret til Aalegaarde paa Kysterne til deres Jorder. Den første Dom desangaaende er en Landsover- samt Hof- og Stadsretsdom af 11te Juni 1866 i en Sag, som var paakjendt af Fiskerikonfulenten som Underdommer, og dernæst en Høieste- retsdom af 7de Mai 1873, men . . .

Formanden (Berg): Jeg turde maaste henstille til det ærede Medlem, om han dog mener, at denne Indstilling under Nr. 3 giver Anledning til en saa ubørlig Begrundelse, efter at Mindretallet har udtalt sig.